

AUGLÝSING

um staðfestingu samnings um barnaverndarþjónustu Borgarbyggðar og Hvalfjarðarsveitar.

Ráðuneytið hefur staðfest meðfylgjandi samning sem sveitarstjórnir Borgarbyggðar og Hvalfjarðarsveitar hafa gert með sér um barnaverndarþjónustu með vísan til 10., 11. og 12. gr. barnaverndarlaga, nr. 80/2002 og 96. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Borgarbyggð tekur að sér meðferð mála vegna barnaverndarþjónustu fyrir Hvalfjarðarsveit samkvæmt nánari ákvæðum samningsins. Sveitarfélögin mynda sameiginlegt umdæmi um barnaverndarþjónustu og er Borgarbyggð leiðandi sveitarfélag.

Fagleg ábyrgð og ákvarðanataka er hjá Borgarbyggð, sbr. 96. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011. Starfsfólk félagsþjónustusvæða lýtur boðvaldi Borgarbyggðar í málum sem heyra undir samninginn.

Samningurinn sem er gerður á grundvelli 96. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Mennta- og barnamálaráðuneytinu, 8. janúar 2024.

F. h. r.
Erna Kristín Blöndal.

Áslaug Magnúsdóttir.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

um barnaverndarþjónustu Borgarbyggðar og Hvalfjarðarsveitar.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Samningsaðilar.

Borgarbyggð, kt. 510694-2289, og Hvalfjarðarsveit, kt. 630606-1950, gera með sér samning þennan um að Borgarbyggð taki að sér verkefni barnaverndarþjónustu samkvæmt barnaverndarlögum, nr. 80/2002, fyrir Hvalfjarðarsveit.

Borgarbyggð telst vera leiðandi sveitarfélag og tekur að sér framkvæmd verkefna sem tilgreind eru í 3. gr. og II. kafla samnings þessa á grundvelli heimildar 96. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011 um að sveitarfélög geti samið um að eitt sveitarfélag taki að sér verkefni fyrir annað eða önnur sveitarfélög.

Verði breytingar gerðar á aðild að samningi þessum, með fækkun eða fjölgun aðildarsveitarfélaga, verður gerður viðauki við samninginn. Viðaukar samningsins fara til tveggja umræðna og staðfestingar í sveitarstjórnnum allra aðildarsveitarfélaga í samræmi við 1. mgr. 18. gr. sveitarstjórnarlaga.

2. gr.

Markmið samningsins.

Sveitarfélögin hafa mikla og góða reynslu af samstarfi sín á milli. Með samningi þessum er markmiðið að Borgarbyggð og Hvalfjarðarsveit vinni saman að barnavernd í Hvalfjarðarsveit. Felur það í sér að Borgarbyggð ber fulla ábyrgð á barnaverndarþjónustu í Hvalfjarðarsveit og ber jafnframt ábyrgð á fullnaðarafgreiðslu barnaverndarmála. Yfirmaður barnaverndarþjónustu í Borgarbyggð telst því yfirmaður barnaverndarþjónustu í Hvalfjarðarsveit. Aðildarsveitarfélögin bera ábyrgð á að hæft starfsfólk sé til staðar, sbr. barnaverndarlög, vegna vinnslu mála hjá barnaverndarþjónustunni í heild. Starfsfólk Hvalfjarðarsveitar í barnavernd lýtur ákvörðunarvaldi yfirmanns barnaverndarþjónustu Borgarbyggðar í þeim málum sem heyra undir samning þennan. Að öðru leyti fer Hvalfjarðarsveit

með ákvörðunarvald er varðar starfsmannamál starfsfólks Hvalfjarðarsveitar, þ. á m. ráðningu og starfslok, sbr. 5. mgr. 7. gr. samnings þessa. Við framkvæmd verkefna er falla undir þennan samning skulu íbúar Hvalfjarðarsveitar eiga sama rétt til aðgangs og þjónustu og íbúar Borgarbyggðar.

3. gr.

Málaflokkar.

Hvalfjarðarsveit felur Borgarbyggð að vera leiðandi sveitarfélag í framkvæmd og rekstri barnaverndarþjónustu skv. 10., 11. og 12. gr. barnaverndarlaga, nr. 80/2002.

Ekki er unnt að skuldbinda samningsaðila umfram það sem tiltekið er í samningi þessum. Komi til ítarlegri lýsing á hlutverki samningsins eða verkefnum bætt við samninginn verður það aðeins gert með samþykki beggja samningsaðila.

4. gr.

Valdheimildir.

Borgarbyggð er leiðandi sveitarfélag og felur það í sér að Hvalfjarðarsveit hefur framselt vald til töku ákvarðana í málaflokkum sem undir samninginn heyra til Borgarbyggðar. Því liggur endanleg ábyrgð á ákvörðunum hjá Borgarbyggð eftir því sem við á samkvæmt viðkomandi lögum. Hvalfjarðarsveit skal tryggja að valdframsal til Borgarbyggðar sé í samþykkt um stjórn Hvalfjarðarsveitar eftir því sem við á.

Borgarbyggð hefur heimild til að framselja vald til töku stjórnvaldsákvæðana til nefnda eða starfsmanna og skal slíkt valdframsal útfært í samþykkt um stjórn Borgarbyggðar í samræmi við sveitarstjórnarlög og lög sem um stjórnvaldsákvörðunina gilda. Borgarbyggð tilkynnir Hvalfjarðarsveit um slíkt valdframsal.

Borgarbyggð ber fjárhagslega ábyrgð á verkefninu og tekur ákvarðanir um útgjöld í samræmi við fjárhagsáætlun hvers árs og þeim afmörkunum sem fram koma í 8. gr. samnings þessa. Aðkoma Hvalfjarðarsveitar að fjárhagslegum þáttum samningsins er tryggð í samræmi við IV. kafla samningsins.

5. gr.

Sjálfstæði barnaverndarþjónustu.

Samkvæmt III. kafla barnaverndarlaga er sveitarstjórn, fastanefndum og nefndum ekki heimilt að gefa barnaverndarþjónustu fyrirmæli um meðferð einstakra mála. Því eiga 2. málsli. 2. mgr. og 3. mgr. 42. gr. sveitarstjórnarlaga ekki við um barnaverndarþjónustu og er sveitarstjórn, fastanefndum og nefndum ekki heimilt að hafa eftirlit með afgreiðslu einstakra mála barnaverndarþjónustu eða taka ákvörðun í barnaverndarmálum.

II. KAFLI

Verkefni og starfsfólk.

6. gr.

Verkefni barnaverndarþjónustu.

Verkefni barnaverndarþjónustu skv. barnaverndarlögum nr. 80/2002 eru:

- a. að bera ábyrgð á barnavernd, verkefnum og ákvörðunum samkvæmt lögunum sem eru ekki sérstaklega falin öðrum, sbr. 10. gr.,
- b. ákvörðun um hvort hefja eigi könnun máls, sbr. 21. gr.,
- c. gerð og framkvæmd áætlunar um meðferð máls, sbr. 23. gr.,
- d. að taka ákvörðun um hvort loka eigi máli eða gera áætlun um meðferð máls, sbr. 23. gr.,
- e. að veita aðstoð, sbr. a–e-lið 1. mgr. 24. gr.
- f. að taka við forsjá eða umsjá barns og ráðstafa í fóstur, sbr. a-lið 1. mgr. 25. gr.,
- g. að taka við forsjá eða umsjá barns og vista barn utan heimilis á heimili eða stofnun eða leita annarra úrræða skv. XIII. og XIV. kafla til umönnunar, rannsóknar, meðferðar eða stuðnings, sbr. b-lið 1. mgr. 25. gr.,
- h. að fara fram á það við umdæmisráð barnaverndar að ráðið úrskurði gegn vilja foreldra, sbr. a–e-lið 1. mgr. 26. gr.,

- i. að fara fram á það við umdæmisráð, barnaverndar að ráðið úrskurði gegn vilja foreldra og/eða barns sem hefur náð 15 ára aldri, sbr. a- og b-lið 1. mgr. 27. gr.,
- j. að gera kröfu fyrir héraðsdómi að fengnum úrskurði umdæmisráðs, sbr. 1. mgr. 28. gr. og 29. gr.,
- k. úrræði vegna ófæddra barna, sbr. 1. mgr. 30. gr.,
- l. að gera kröfu fyrir dómi um sviptingu sjálfræðis barnshafandi einstaklings, sbr. 2. mgr. 30. gr.,
- m. neyðarráðstafanir, sbr. 31. gr.,
- n. skipan lögráðamanns eða taka yfir forsjá barns, sbr. 32. gr.,
- o. áætlun um trygga umsjá barns sem barnaverndarþjónusta hefur tekið við umsjá eða forsjá með, sbr. 33. gr.,
- p. að senda inn beiðni til lögreglu um brottvikningu heimilismanns og nálgunarbann, sbr. 37. gr.,
- q. að taka afstöðu til þess hvort þörf sé á að skipa barni talsmann skv. 3. mgr. 46. gr.,
- r. að taka nauðsynlegar ákvarðanir um meðferð máls fyrir dómi skv. X. og XI. kafla,
- s. ráðstöfun barns í fóstur, sbr. 65. gr.,
- t. að fara með alla vinnslu máls eftir að ákvörðun um vistun eða fóstur liggur fyrir,
- u. gerð fóstursamnings, endurskoðun og slit fóstursamnings, sbr. XIII. kafla,
- v. ákvörðun um fjárhæð fósturlauna og framfærslueyris, sbr. 75. gr.,
- w. að gera tillögur um umgengni barns í fóstri eða vistun við kynforeldra og aðra nákomna, sbr. 81. gr.,
- x. að hafa tiltæk úrræði, svo sem með rekstri vistheimila eða sambýla til að veita börnum móttöku að uppfylltum skilyrðum a- og b-liðs 84. gr.,
- y. að hafa tiltækar stuðningsfjölskyldur, sbr. 85. gr.,
- z. sumardvöl á vegum barnaverndarþjónustna, sbr. 86. gr. og
- aa. tilnefning málsstjóra, sbr. 19. gr., sbr. lög um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna nr. 86/2021.

Auk þess veitir barnaverndarþjónustan umsagnir vegna ættleiðingar skv. 16. og 31. gr. laga um ættleiðingar nr. 130/1999.

7. gr. *Starfsfólk.*

Borgarbyggð ræður sér starfsfólk og veitir þeim lausn frá störfum í samræmi við gildandi samþykkt um stjórn Borgarbyggðar. Borgarbyggð skal að lágmarki ráða:

- a. Stjórnanda sem ber ábyrgð á barnaverndarþjónustu og
- b. a.m.k. tvö stöðugildi sérhæfðs starfsfólks í barnavernd, stjórnandi getur talist annað af þessum tveimur stöðugildum.

Jafnframt skal barnaverndarþjónustan hafa aðgang að félagsráðgjafa, starfsmanni með annars konar uppeldismenntun, þjónustu sálfræðings, lögfræðings og eftir atvikum öðrum sérfræðingum. Borgarbyggð ber ábyrgð á gerð ráðningar-, verktaka- eða þjónustusamnings við þjónustuaðila. Heimilt er að gera samninga við aðildarsveitarfélög eða einkaaðila um þá þjónustu.

Borgarbyggð er heimilt að gera samninga við einkaaðila um framkvæmd þjónustu og verkefna sem falla undir samning þennan, svo sem um sálfræðiþjónustu, lögfræðiþjónustu og aðra sérhæfða þjónustu, og ber að ganga úr skugga um að viðkomandi aðili uppfylli lögskyld skilyrði til þeirrar starfsemi, s.s. rekstrarleyfi frá Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála.

Þeir starfsmenn Borgarbyggðar sem vinna að þeim verkefnum sem heyra undir samning þennan skulu vinna þau í samræmi við ákvæði sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 sem og önnur lög er eiga við um viðkomandi málaflökk og framkvæmd verkefna sveitarfélaga.

Hvalfjarðarsveit ræður sitt starfsfólk og veitir þeim lausn frá störfum í samræmi við gildandi samþykkt um stjórn Hvalfjarðarsveitar. Hvalfjarðarsveit skal að lágmarki ráða:

- a. Eitt stöðugildi sérhæfðs starfsfólks í barnavernd sem kemur að meðferð barnaverndarmála í Hvalfjarðarsveit. Sá starfsmaður sinnir einnig almennri félagsþjónustu í Hvalfjarðarsveit.

Starfsmaðurinn lýtur stjórnunar- og ákvörðunarvaldi Borgarbyggðar vegna vinnslu mála í barnavernd. Starfsmaðurinn getur ekki tekið stjórnvaldsákvæðanir þar sem Borgarbyggð er leiðandi sveitarfélag og hefur valdframsal átt sér stað til starfsfólks Borgarbyggðar.

III. KAFLI

Samráð og upplýsingagjöf.

8. gr.

Samráð og stefnumarkandi ákvarðanir.

Tvisvar á ári skulu haldnir samráðsfundir með fulltrúum Hvalfjarðarsveitar og Borgarbyggðar um efni og framkvæmd samningsins óski einhver samningsaðila eftir slíkum fundi.

Borgarbyggð skal boða til samráðsfundar með fulltrúum Hvalfjarðarsveitar áður en stefnumarkandi ákvarðanir koma til staðfestingar í sveitarstjórn Borgarbyggðar. Um er að ræða ákvarðanir eða ráðstafanir sem vænta má að breyti forsendum rekstrar viðkomandi verkefnis samkvæmt samningi þessum, að svo miklu leyti að breytingar hafi veruleg áhrif á þjónustu eða kostnað Borgarbyggðar við íbúa Hvalfjarðarsveitar. Ákvarðanir samkvæmt þessari grein mega þó ekki varða verulega fjárhag aðildarsveitarfélaganna enda geta viðkomandi sveitarstjórnir eingöngu tekið slíkar ákvarðanir skv. 1. mgr. 58. gr. sveitarstjórnarlaga. Nánar er fjallað um fjármál í IV. kafla þessa samnings.

9. gr.

Velferðarnefnd Borgarbyggðar.

Velferðarnefnd Borgarbyggðar fer með yfirstjórn barnaverndarþjónustu fyrir aðildarsveitarfélög samningsins skv. 1. mgr. 12. gr. barnaverndarlaga, nr. 80/2002.

Velferðarnefnd Borgarbyggðar markar stefnu og gerir framkvæmdaáætlun fyrir hvert kjörtímabil á sviði barnaverndar á öllu þjónustusvæðinu skv. 9. gr. barnaverndarlaga og sendir sveitarstjórnnum aðildarsveitarfélaga samningsins til staðfestingar.

10. gr.

Upplýsingagjöf.

Fulltrúar í sveitarstjórn og nefndum Hvalfjarðarsveitar eiga sama rétt á aðgangi að gögnum og upplýsingum um verkefnið hjá Borgarbyggð og sveitarstjórnarfulltrúar Borgarbyggðar samkvæmt 28. og 96. gr. sveitarstjórnarlaga.

Borgarbyggð ber ábyrgð á miðlun upplýsinga og gagna til annarra samstarfsaðila skv. 8. tölul. 4. mgr. 96. gr. sveitarstjórnarlaga og á grundvelli annarra sérlaga.

Að öðru leyti gilda ákvæði sveitarstjórnarlaga um upplýsingarétt sveitarstjórnarfólks, lög um persónuvernd og miðlun persónuupplýsinga, nr. 90/2018, sem og önnur lög sem gilda um viðkomandi málaflokka.

IV. KAFLI

Fjármál og eignarhald.

11. gr.

Fjárhagsáætlun.

Borgarbyggð ber ábyrgð á því að áætla hver kostnaður er vegna þeirra þjónustupátta sem samningur þessi tekur til en að höfðu samráði við Hvalfjarðarsveit.

Hvalfjarðarsveit hefur heimild til að fá afrit af fyrstu drögum og uppfærðum drögum þegar þau liggja fyrir hjá Borgarbyggð að fjárhagsáætlun þeirra deilda sem tengjast veitingu þjónustunnar gagnvart sveitarfélögunum. Komi til þess að gerður verði viðauki við fjárhagsáætlun sem varðar þær deildir sem veita Hvalfjarðarsveit þjónustu tilkynnir Borgarbyggð það til Hvalfjarðarsveitar. Borgarbyggð sendir endanlega útgáfu af fjárhagsáætlun til Hvalfjarðarsveitar að lokinni samþykkt við síðari umræðu. Að lokinni samþykkt sveitarstjórnar Borgarbyggðar getur Hvalfjarðarsveit fengið afhent afrit af fjárhagsáætlun viðkomandi deilda.

Borgarbyggð ber ekki ábyrgð á því að áætla kostnað vegna samninga eða að tilkynna um útgjöld fyrir fram, umfram það sem leiðir af samningi þessum og þeim reiknireglum sem í þeim eru.

12. gr.
Ársuppgjör.

Borgarbyggð ber ábyrgð á að útbúa ársuppgjör fyrir þjónustuna sem send er Hvalfjarðarsveit til upplýsinga. Ársuppgjörið skal taka mið af lögum og reglum um bókhald og fjármál sveitarfélaga.

Að öðru leyti er það Borgarbyggð sem sér um reikningsskil vegna þjónustunnar og er hún hluti af ársreikningi sveitarfélagsins og lagður fyrir sveitarstjórn til meðferðar og afgreiðslu í samræmi við VII. kafla sveitarstjórnarlaga.

Hvalfjarðarsveit skal gera grein fyrir kostnaði vegna þjónustunnar í samræmi við lög og reglur um bókhald og fjármál sveitarfélaga.

13. gr.
Fjárhagslegt uppgjör.

Hvalfjarðarsveit greiðir sérkostnað vegna barnaverndarþjónustu sem er eftirfarandi:

- Allur kostnaður vegna úrræða og stuðnings, þar með talið sérfræðikostnaður, sálfræðiþjónusta, málskostnaður á æðra dómstigi o.fl.
- Kostnaður vegna mála sem tekin eru fyrir í umdæmisráði.
- Kostnaður vegna bakvakta og útkalla ef Borgarbyggð veitir slíka þjónustu fyrir Hvalfjarðarsveit.

Hvalfjarðarsveit greiðir einnig sameiginlegan kostnað sem skiptist eftir íbúafjölda Borgarbyggðar, Hvalfjarðarsveitar og annarra sveitarfélaga ef Borgarbyggð tekur að sér að vera leiðandi sveitarfélag fyrir önnur sveitarfélög.

Sameiginlegur kostnaður er m.a.:

- Stjórnsýsla er snýr að barnaverndarþjónustu.
- Lögfræðiþjónusta í barnaverndarþjónustu, þ.e. ráðgjöf, framfylgd mála vegna ákvarðana umdæmisráðs landsbyggðar og önnur tilfallandi mál áður en til meðferðar dómstóla kemur.

Fyrir þjónustuna á árinu 2023 greiðir Hvalfjarðarsveit 5.734.095 kr. Greiðslan er 15,76% af áætluðum kostnaði vegna yfirstjórnar barnaverndar og sameiginlegs kostnaðar allra sveitarfélaga í þjónustu Borgarbyggðar á árinu 2023 og byggir á fyrirliggjandi kostnaðaráætlun, sem sýnir útskiptingu á kostnaði allra sveitarfélaganna sem koma að barnaverndarþjónustunni á svæðinu. Kostnaðarliðir eru nánar tiltekið 100% laun tveggja félagsráðgjafa, 45% launa félagsmálastjóra og samtals 13% launa sviðsstjóra auk umsýslugjalds að fjárhæð 1.800.000 kr. á ári. Kostnaðarliður vegna umsýslugjalds er áætlaður kostnaður við rekstur skrifstofu Borgarbyggðar (deild 21 – 410). Hvalfjarðarsveit greiðir 0,65% af áætluðum kostnaði. Umsýslugjald er uppreiknað með sama hætti og aðrir kostnaðarliðir ársfjórðungslega og miðað við raunkostnað. Hvalfjarðarsveit skal greiða kostnað vegna ársins 2023 á yfirstandandi ári eða fyrir 31. desember 2023.

Borgarbyggð sendir Hvalfjarðarsveit reikning vegna þjónustunnar ársfjórðungslega.

Greiðslan er byggð á áætlun um kostnað við þjónustuna. Verði veruleg breyting á kostnaði, meira en 3% frávik, frá áætlun, skal Borgarbyggð upplýsa Hvalfjarðarsveit og greiðslur taka mið af raunkostnaði annaðhvort til lækkunar eða hækkunar.

Greiðsla vegna þjónustunnar skal endurskoðuð ár hvert miðað við íbúafjölda skv. Hagstofu Íslands í janúar ár hvert og á grundvelli fjárhagsáætlunar hvers árs.

14. gr.

Eignarhald á mannvirkjum, rekstrartækjum og öðrum verðmætum, ef við á.

Mannvirki, rekstrartæki og önnur verðmæti í eigu sveitarfélaganna verða það áfram eftir gildistöku samningsins. Komi til nýrra framkvæmda á samningstímanum munu samningsaðilar komast að samkomulagi um eignarhald þeirra, hlutdeild og kostnaðarskiptingu.

Kaup á búnaði sem nýttur er við að veita þjónustu samkvæmt samningi þessum telst eign þess aðila sem greiddi.

V. KAFLI
Gildistaka og uppsögn.

15. gr.

Gildistaka og gildistími.

Samningur þessi tekur gildi við birtingu í Stjórnartíðindum og að fenginni staðfestingu sveitarstjórna Borgarbyggðar og Hvalfjarðarsveitar auk mennta- og barnamálaráðuneytisins.

Samningur þessi gildir til 30. júní 2025. Samningurinn framlengist um tvö ár í senn ef samningnum er ekki sagt upp, sbr. uppsagnarákvæði í 16. gr.

16. gr.

Breytingar og uppsögn samnings.

Tillögur um breytingar á ákvæðum samnings þessa skulu koma til umræðu á samráðsfundi sveitarfélaganna, sbr. 8. gr. samningsins.

Ákveði annað aðildarsveitarfélaganna að segja upp samningi þessum, skal sú ákvörðun tilkynnt hinu skriflega.

Sveitarfélögin skulu leitast við að komast að samkomulagi um gildistöku uppsagnar, en uppsagnarfrestur skal að jafnaði ekki vera styttri en sex mánuðir að telja frá næstu mánaðamótum eftir að tilkynning um uppsögn berst.

Ef bæði aðildarsveitarfélögin eru um það sammála er heimilt að slíta samstarfi á skemmri tíma en sex mánuðum.

17. gr.

Ágreiningur.

Rísi ágreiningur vegna samnings þessa skal honum vísað til héraðsdóms Vesturlands, náist ekki samkomulag milli aðila.